

CO Times

Redactioneel

Hallo. Ja, u daar. Degene die over de schouder van de geadresseerde van deze nieuwsbrief mee leest. Ik weet dat u er bent. Dat heeft diegene me namelijk verteld. Ik richt me nooit rechtstreeks tot u, want ik ken alleen de geadresseerde. Maar bij deze: welkom in de CO Times lezerskring! Goed om te horen dat deze nieuwsbrief ook buiten mijn eigen adressenlijst aftrek vindt. Ik doe daar in elk geval steeds weer mijn best voor. Roland Barthes was een denker en schrijver die graag afzag van zijn eigen verantwoordelijkheid voor teksten. Hij verklaarde simpelweg de schrijver dood. Wat de lezer met diens tekst doet, is – om in 2011 termen te zeggen – *beyond his/her control* (hij zou zich omdraaien in zijn graf, maar ik trek mijn handen af van zijn interpretatie). In fictieliteratuur barst het van de dode schrijvers, maar ik weet niet of we daar in wat we “het echte leven” noemen ook al aan toe zijn. Als ik bijvoorbeeld iets lees over de Occupy Movement, dan lees ik toch vooral teleurstelling over het feit dat deze mensen geen programma hebben. *Zij* weten het dus óók al niet, dus zullen *zij* wel net zo weinig bijdragen aan de weg uit de crisis als elke andere partij. Nergens lees ik iets over het belang van dat andere wat deze beweging laat zien, namelijk

Floor Basten

dat het wijs kan zijn het er eens over te hebben, zonder vooraf te weten wat eruit komt. Een open verkenning zonder schrijvers met agenda (*spinners*) is onze huidige politici, opiniemakers en criticasters vreemd. Je moet toch weten wat je wil? Hoe kun je anders ergens voor strijden? Tja. “Partijen”, “weten wat je wil”, “strijden voor”... Misschien moeten we af van het model waarin aan elkaar slijten van standpunten belangrijker is dan samen onderzoeken hoe je denkt dat het zit en tot oplossingen kunt komen. In *Metaphors we live by* (1980, University of Chicago Press) schrijven Lakoff en Johnson dat ons Westerse denken over discussiëren zo doordrenkt is van strijdmetaforen, dat we een discussie voeren als was het een strijd. En sterker, een gesprek waarin niet iets bestreden wordt, wordt niet herkend als discussie. Daarom wordt van Occupy een agenda verlangd; dan kan het in de herkenbare discussie meedoen, bestreden worden. Het Latijnse *discutere* betekent uiteenjagen. Het gekke is dat wanneer we zeggen dat we iets bediscussiëren, wijzelf vaak degenen blijken te zijn die uiteengejaagd worden door het ‘iets’ in plaats van andersom. Ik denk dat Occupy ons dit laat zien: het verlangen om samen kennis te ontwikkelen en ‘iets’ te veranderen in plaats van alleen van elkaar kennis te nemen. Nu eens geen privé verdragen uitsluiting, maar het manifesteren van een ander gespreksmodel, wie weet ook met andere uitkomsten. Als je dit snapt ben je welkom bij Occupy, anders niet. Op 10 december gaat [campus]Orléon iets soortgelijks doen. Dan gaan we het programma voor 2012 samen ontwerpen. U leest er meer over op de laatste pagina. Bent u (en u ook? en u? en u?) erbij?

NVOA Onderzoeksfonds honoreert inzending Van Tiggelen

De jury van het NVOA Onderzoeksfonds heeft Kerstin van Tiggelen als eerste een prijs toegekend uit het fonds, dat uit de nalatenschap van het NVOA vrouwelijke buitenpromovendi op het gebied van organiseren en organisaties wil ondersteunen. Het onderzoek van Van Tiggelen, getiteld *Following the white rabbit. Rule users' effects on the life cycle of holes in rules*, gaat over de levenscyclus van regels. Vaak worden regels gezien als een beperking en de gaten erin als

frustrerend. Door niet de professional als uitgangspunt te nemen, maar de regels en de gaten, verandert het perspectief: “By turning the perspective of interaction this way, rule users shift from passive subjects to whom holes overcome, to active players in the dynamic world of rules and their defects.”

Meer informatie, de inzending van Kerstin van Tiggelen en het volledige juryrapport zijn te vinden op <http://www.campusorleon.nl/annonce/nvoa-onderzoeksfonds-prijs-toegekend-aan-kerstin-van-tiggelen>.

Website [campus]Orléon vernieuwd

Wie naar www.campusorleon.nl surft, komt op een sinds kort vernieuwde website terecht. Er is een aantal dingen drastisch veranderd en verbeterd. Ten eerste is de website zowel Nederlands- als Engelstalig. Hier hebben we voor gekozen, omdat de belangstelling voor [campus]Orléon vanuit het buitenland groeit. We krijgen bezoekers uit de VS, de UK, Canada, India, Mexico, Finland, ... en de eerste buitenlandse aanmeldingen voor lidmaatschap zijn binnen. Ten tweede zijn de teksten op de welkomspagina gewijzigd. Het wordt sneller, namelijk op de eerste pagina al zichtbaar wat de campus is en wil, dus ook voor wie hij bedoeld is. Het onderzoeksprogramma *De samenleving publiek maken* heeft een eigen knop in het navigatiemenu rechts gekregen. Ten derde – en misschien wel ten belangrijkste – wordt zichtbaar gemaakt *wie* de campus is. Onder “Ontmoet het netwerk”/“Meet the network” hebben leden van [campus]Orléon nu de gelegenheid om zichzelf aan de wereld te laten zien. Sommige leden hebben daar al gebruik van gemaakt en dat is ook te zien aan de statistieken van de website. Van harte welkom op de nieuwe site.

Politieke correctheid – Dood aan de keizer

Ik wist dat politieke correctheid voor sommigen belangrijk was, maar als wetenschapper had ik er nog weinig mee te maken gehad (buiten het gebruik van het woord “respondenten” voor “proefpersonen” en zo), totdat een recente ervaring bij het schrijven van een artikel voor een Amerikaans blad mijn ogen opende. Met collega's Clark en Sweller schreef ik een artikel dat een verkorte en docentvriendelijkere versie was van onze wetenschappelijke publicatie over minimaal begeleid leren. Wij deden ons best om het voor leerkrachten begrijpelijk op te schrijven en werden daarbij flink geholpen door de redactrice, die ongelooflijk goed werk verrichtte.

Op een gegeven moment ging het over hoe novieten problemen oplossen en kwamen zwakke methoden (*weak methods*) aan de orde. Een zwakke methode is bijvoorbeeld een *means-ends* aanpak, waarbij je – kort gezegd – een stap neemt richting doel (*means*) en als je geen idee hebt zomaar een poging waagt, checkt of wat je deed of dacht je verder brengt richting oplossing (*end*); je past je aan als het niet zo is en gaat een stap verder als het wel zo is, totdat je – hopelijk – het doel bereikt. De redactrice had problemen met het woord “zwak”. Daar zouden de leraren aanstoot aan kunnen nemen. Toen wij zeiden dat het echt zo heette, kwam zij terug met: “Zouden jullie het niet in verband kunnen brengen met *guess-and-check*?” Dat is iets wat de docenten in de VS wel kenden en steeds meer in zwang raakte. Zo gezegd, zo gedaan. Ik wist niets van *guess-and-check* dus Google®, Google Scholar®, Ebsco® enzovoorts geraadpleegd. Van alle hits nagenoeg geen wetenschappelijk artikel over deze methode in het onderwijs (wél veel anekdoten, meningen, voorbeelden). De wetenschappelijke artikelen die ik wel vond, gingen eigenlijk over *fuzzy logic* in de informatica. Dat is een methode waarin de computer – als er geen algoritme is – een gok waagt, kijkt of het in de buurt van de oplossing komt en daarna

Prof.dr. Paul A. Kirschner Celstec

weer een gok waagt totdat hij op de oplossing stuit. Voor een computer die gigaflops (miljard bewerkingen per seconde!) uitvoert geen probleem. Ik ben daarna gaan kijken naar de anekdotes en voorbeelden en kwam er, toen ik een wiktioary voor onderwijs bezocht, achter dat *guess-and-check* analoog was aan *trial-and-error*. Hiermee zou je wel aan een juist antwoord kunnen komen, maar waarschijnlijk leer je er weinig tot niets van. Dus, gezagsgetrouw als ik ben, schrijf ik een stuk erbij over *guess-and-check*, vertel wat het is en dat je het zou kunnen zien als een specifieke instantie van een *means-ends* aanpak, maar wel een zwakke versie daarvan. Wij sturen het op naar de redactrice en wie schetst mijn verbazing als zij voorstelt om waar ze zelf om gevraagd had te schrappen samen met de termen *means-ends* en *weak method*. Waarschijnlijk hadden wij de tere zielen van de goedbedoelende docenten gekwetst en dat mocht niet. Met andere woorden, door te laten zien dat hun nieuwe keizer geen kleren heeft, werd de keizer afgevoerd.

Prof. dr. Paul A. Kirschner,
Hoogleraar Onderwijspsychologie, i.h.b. Leren en Cognitie
Centre for Learning Sciences and Technologies (CELSTEC), Open Universiteit
Zie: <http://portal.ou.nl/nl/web/lt-community/phd>

Het antwoord van de prijsvraag uit de CO Times van september was Gareth van Meer uit de roman *Calamiteitenleer voor gevorderden* van Marish Pessl. Er zijn geen inzendingen met het juiste antwoord binnengekomen. Onderstaand de nieuwe prijsvraag:

Ze had op kamer 408 gewoond, en via verslonsde trappen en gangen kwam ik op de vierde verdieping, waar in een gemeenschappelijke keuken drie personen aan de thee zaten, twee vrouwelijke en een mannelijke student. [...] 'Ik ben de oom van Leo, ik kwam toevallig door Heidelberg en weet dat dit studentenhuus haar adres is. Kunt u...'

'Ach, wat lief, ouwe oom bezoekt zijn nichtje. Moet je dat zien, Andrea!'
Andrea draaide zich om, de student draaide zich om, en de drie bekeken me nieuwsgierig. Mijn vriend Philipp, die als chirurg in het Stedelijk Ziekenhuis van Mannheim met co-assistenten te maken heeft, vertelt me vaak over de wel-opgevoede studenten van de jaren negentig. De zoon van mijn oude vriendin Babs wordt jurist en is vlot en beleefd. Zijn vriendin, een keurige aankomende theologe, die ik met 'mevrouw' aanspreek, zoals de vrouwenbeweging me dat geleerd heeft, wees me schuchter terecht: ze was 'juffrouw'. De drie hier tegenover me moesten wel sociologen zijn. Ik ging op de vierde stoel zitten.

In welke roman van welke auteur komt deze passage voor? Mail je oplossing voor 31 december 2011 naar campus@orleon.nl. Onder de goede inzendingen wordt een boekenbon van € 25,- verloot. De winnaar wordt in de eerstvolgende editie van de CO Times bekendgemaakt.

Postmoderne Studies naar Organisatieverandering en Maatschappelijke Innovatie
10-12: Een dag met Jazz-in-business, Open Space, improvisaties in Artistic Inquiry, Netwerken, Emergentie / Onbepaaldheid, met als doel co-creatie van het 2012 programma voor de onderzoekende samenleving.

Analyse van het WAT

Deze digitale reader van de cursus Narratieve Analyse is de eerste van de drie die ingaan op het ambacht van het analyseren zelf (WIE en HOE volgen binnenkort). Hoe vind je de relevante thema's? Kosten: € 10 voor leden en € 15 voor niet-leden (ex btw)

Ga voor het complete overzicht van annonces naar www.campusorleon.nl.

Colofon

CO Times verschijnt vijf keer per jaar.
Leden van [campus]Orléon kunnen gratis adverteren. Niet-leden die willen adverteren kunnen contact opnemen via campus@orleon.nl.